



# ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

## PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie III./2022  
Senát IV

### Nález:

<b>spisová značka</b>	<b>II. ÚS 480/2021</b>
<b>populárny názov</b>	Zaistenie majetku v trestnom konaní
<b>sudca spravodajca</b>	Ivan Fiačan
<b>druh konania</b>	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
<b>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</b>	Nález - Nález
<b>dátum rozhodnutia</b>	15.03.2022
<b>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</b>	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov
<b>analytická právna veta</b>	<p>Existencia neodkladného opatrenia v civilnom sporovom konaní znemožňuje, aby bol dosiahnutý účel zaistenia nároku na náhradu škody podľa § 50 Trestného poriadku.</p> <p>Ak sú v zmysle obvinení nehnuteľnosti výnosom z trestnej činnosti, Trestný poriadok ponúka možnosť (§ 96a Trestného poriadku), ako predmetnú nehnuteľnosť zaistiť pre trestné konanie tak, aby nedošlo ku kolízii s už existujúcim neodkladným opatrením nariadeným v civilnom sporovom konaní.</p> <p>Manžel/ manželka osoby, ktorej majetok bol zaistený, je osobou, ktorej sa priamo dotýkajú rozhodnutia týkajúce sa zaistenia majetku (§ 179 ods. 1 a § 186 ods. 1 Trestného poriadku). V prípade, ak sa s manželkou/manželom osoby, ktorej majetok bol zaistený, v rámci rozhodovania o zaistení majetku nekoná, t.j. taká osoba nie je účastníkom konania, dochádza k porušeniu práva tejto osoby na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.</p>
<b>skutkový stav a základné fakty</b>	<p>Voči sťažovateľom je vedené trestné konanie pre spáchanie obzľášť závažného zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1 a 4 písm. a) Trestného zákona v súbehu s prečinom falšovania a pozmeňovania verejnej, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 a 2 Trestného zákona. Sťažovatelia boli obvinení z toho, že na základe falošného generálneho plnomocenstva previedli nehnuteľnosti kúpnu zmluvou na sťažovateľa v 1. rade, a to bez vedomia pôvodného vlastníka (poškodeného), za ktorého mal ako splnomocnený zástupca konať sťažovateľ v 2. rade.</p> <p>Sťažovatelia v 1. a 2. rade namietali porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, a to uznesením Okresného súdu Trenčín z 10. novembra 2020, ktorým boli odmietnuté sťažnosti sťažovateľov proti uzneseniu</p>

	<p>prokurátora Krajskej prokuratúry v Trenčíne z 11. septembra 2020. Uznesením prokurátora bol zaistený majetok sťažovateľov ako obvinených v trestnom konaní tak, že a) na základe § 50 Trestného poriadku boli na zabezpečenie nároku poškodeného na náhradu škody zaistené nehnuteľnosti, ktorých vlastníkom je podľa údajov katastra nehnuteľností sťažovateľ v 1. rade; b) podľa § 425 ods. 1 prvej vety Trestného poriadku boli na zabezpečenie výkonu trestu prepadnutia majetku zaistené viaceré hnutelné a nehnuteľné veci v majetku sťažovateľov v 1. a 2. rade. Vo vzťahu k sťažovateľovi v 1. rade boli zaistené sporné nehnuteľnosti rovnako podľa § 50, ako aj podľa § 425 Trestného poriadku. Okrem toho boli zaistené tri ďalšie nehnuteľnosti, dve motorové vozidlá a jeden motocykel. Z opisu zaistených nehnuteľností sťažovateľa v 2. rade vyplýva, že tri z týchto nehnuteľností sú v jeho bezpodielovom spoluvlastníctve manželov s dotknutou osobou (manželkou sťažovateľa v 2. rade).</p> <p>Prokurátor v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že vo veci existuje riziko, že sťažovatelia do skončenia trestného konaniaa prevedú nehnuteľnosti na inú osobu, a tým zmariť uspokojenie nároku poškodeného na náhradu škody. Existenciu tohto nebezpečenstva videl prokurátor v tom, že sťažovateľ v 1. rade bol do 8. apríla 2020 vlastníkom nehnuteľností, ktoré boli kúpnu zmluvou prevedené na tretiu osobu.</p> <p>Vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam bolo 19. júna 2019 (pred vznesením obvinenia) v civilnom sporovom konaní vydané neodkladné opatrenie, ktorým bol sťažovateľovi v 1. rade uložený zákaz nakladať s týmito nehnuteľnosťami. Zároveň bola vo veci dňa 19. júla 2019 poškodeným podaná žaloba o určenie vlastníctva dotknutých nehnuteľností.</p>
<p><b>z odôvodnenia</b></p>	<p>Z popisu trestnej činnosti, z ktorej sú sťažovatelia obvinení, vyplýva, že predmetné nehnuteľnosti mali byť získané trestnou činnosťou. Teda v prípade, ak by sa preukázala vina sťažovateľov v 1. a 2. rade, nebolo by možné tieto nehnuteľnosti postihnúť trestom prepadnutia majetku, pretože by do majetku sťažovateľa v 1. rade nepatrili. Vlastnícke právo (ani iné majetkové právo) totiž nemožno nadobudnúť trestným činom. Napriek tejto skutočnosti boli predmetné nehnuteľnosti zaistené aj podľa § 425 Trestného zákona, teda aj pre potreby výkonu prípadného trestu prepadnutia majetku.</p> <p><b>A) K sťažovateľovi v 2. rade:</b></p> <p>Ustanovenie § 425 ods. 1 prvá veta Trestného zákona v čase rozhodovania okresného súdu (t. j. v jeho znení účinnom do 31. decembra 2020) ako jednu z podmienok na fakultatívne zaistenie majetku v prípadoch, ak trest prepadnutia majetku ešte nebol uložený, uvádzal existenciu obavy, že výkon tohto trestu bude zmarený alebo sťažený. Išlo o jednu z viacerých podmienok, ktoré museli byť splnené všetky súčasne (išlo teda o kumulatívne stanovené podmienky). Obava zo sťaženia alebo zmarenia výkonu trestu prepadnutia majetku musela byť preukázaná konkrétnymi zistenými skutočnosťami o uvedenom konaní obvineného alebo ďalších osôb.</p> <p>Z napadnutého rozhodnutia okresného súdu nevyplýva, že by bolo zistené akékoľvek konanie sťažovateľa v 2. rade, resp. iných osôb, ktoré by smerovalo k dispozícii s majetkom sťažovateľa v 2. rade. Nehnuteľnosti, predajom ktorých okresný súd preukazoval existenciu obavy zo zmarenia alebo sťaženia výkonu trestu prepadnutia majetku, boli vo výlučnom vlastníctve sťažovateľa v 1. rade. Predaj týchto nehnuteľností teda nie je spôsobilý ohroziť prípadný trest prepadnutia majetku sťažovateľa v 2. rade.</p> <p>V odôvodnených prípadoch by už aj samotný charakter trestnej činnosti mohol odôvodňovať konštatovanie, že výkon prípadného trestu prepadnutia majetku môže byť ohrozený. Len samotná skutočnosť, že proti obvineným sa vedie trestné stíhanie pre niektorý z trestných činov, za ktoré je možné uložiť trest prepadnutia majetku, nemôže byť dôvodom zaistenia majetku. Okresný súd z</p>

tohto pohľadu rozhodnutie riadne neodôvodnil, keď uviedol len o všeobecnej formulácii bez toho, aby bolo zrejmé, čo konkrétne v charaktere predmetnej činnosti odôvodňovalo rozhodnutie o zaistení majetku.

Ústavný súd konštatoval, že okresný súd porušil právo sťažovateľa v 2. rade na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ku konštatovaniu toho porušenia prispela aj skutočnosť, že časť zaisteného majetku sťažovateľa v 2. rade patrí do bezpodielového spoluvlastníctva manželov s dotknutou osobou.

#### **B) K dotknutej osobe (manželke sťažovateľa v 2. rade):**

Vo vzťahu k dotknutej osobe ústavný súd uvádza, že súčasťou práva na súdnu ochranu je aj právo byť účastníkom konania, v ktorom sa rozhoduje o právach a povinnostiach dotknutej osoby. Napadnuté rozhodnutie zasiahlo aj do majetkových práv dotknutej osoby, pričom táto nebola účastníčkou konania, v ktorom bolo rozhodnutie vydané, resp. nebola ani účastníčkou konania, v ktorom bolo vydané rozhodnutie prokurátora o zaistení majetku. Manželka sťažovateľa v 2. rade je osobou, ktorej sa uznesenie prokurátora a okresného súdu o zaistení majetku priamo týkajú (§ 179 ods. 1 a § 186 ods. 1 Trestného poriadku). Ústavný súd preto konštatoval, že rozhodnutím okresného súdu došlo aj k porušeniu práva na súdnu ochranu dotknutej osoby. Nakoľko dotknutá osoba nepodala proti rozhodnutiu okresného súdu ústavnú sťažnosť, toto porušenie nie je konštatované vo výroku nálezu.

#### **C) K sťažovateľovi v 1. rade:**

##### K obave z ohrozenia výkonu rozhodnutia

V prípade sťažovateľa v 1. rade bolo preukázané, že predal časť svojho majetku, čím bola odôvodnená existencia obavy z ohrozenia výkonu meritórneho rozhodnutia, a to rovnako pri zaistení majetku podľa § 50 aj podľa § 425 Trestného zákona v príslušnom znení. Medzi zbavením sa majetku a ohrozením výkonu rozhodnutia musí existovať súvislosť, teda dispozícia s majetkom musí smerovať k ohrozeniu výkonu súdneho rozhodnutia. Podstatným prvkom je súvislosť medzi zbavením sa majetku a trestnou činnosťou, resp. súvislosť s trestným konaním, v ktorom uloženie povinnosti na náhradu škody alebo trestu prepadnutia majetku hrozí. Pôjde teda vo všeobecnosti najmä o zbavovanie sa majetku po spáchaní trestného činu, osobitne však po začatí trestného stíhania, po vznesení obvinenia alebo aj po odsúdení. V tejto súvislosti ústavný súd konštatoval, že v tomto prípade súvislosť preukázaná bola, nakoľko k ponuke nehnuteľností na predaj došlo po spáchaní trestnej činnosti a po začatí trestného stíhania.

##### K účelu zaistenia nároku na náhradu škody

Hoci je vlastnícke právo k nehnuteľnostiam zaisteným podľa § 50 Trestného zákona sporné a rozhoduje sa o ňom v civilnom sporovom konaní, pri rozhodovaní sa vychádzalo z vyvrátiteľnej domnienky o vlastníckom práve sťažovateľa v 1. rade zapísanom v katastri nehnuteľností.

Okresný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec nezobral do úvahy skutočnosť, že zaistenie nehnuteľností podľa § 425 Trestného poriadku je v rozpore s účelom tohto zaistenia, pretože v prípade odsúdenia sťažovateľa v 1. rade by nebolo možné tieto nehnuteľnosti postihnúť trestom prepadnutia majetku, keďže vlastníctvo k nehnuteľnosti nie je možné nadobunúť trestným činom. Okresný súd vo svojom rozhodnutí nezohľadnil ani skutočnosť, že zaistenie nehnuteľností súčasne podľa § 50 a § 425 Trestného poriadku je v zrejmom rozpore s účelom zaistenia nároku na náhradu škody. V zmysle ustanovenia § 51 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku totiž zaistenie nároku na

	<p>náhradu škody trvá dva mesiace po právoplatnosti rozhodnutia o náhrade škody, pričom táto lehota slúži na to, aby si poškodený svoj nárok priznaný v trestnom konaní uplatnil v exekučnom konaní. Ak by však malo zároveň dôjsť k uloženiu trestu prepadnutia majetku a predmetná nehnuteľnosť by sa stala súčasťou konkurzného konania (§ 29 Trestného zákona a § 107a zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), potom by si poškodený nemohol svoj nárok uplatniť cestou výkonu rozhodnutia tak, ako to predpokladá § 51 Trestného poriadku. Inak povedané, pre potreby uspokojenia nároku na náhradu škody by zaistenie nehnuteľností v trestnom konaní podľa § 50 Trestného poriadku nemalo žiaden význam.</p> <p>Poškodený by si svoj nárok v exekučnom konaní nemohol vymôcť zo zaistej nehnuteľnosti, pretože by tomu bránila existencia neodkladného opatrenia nariadeného v civilnom sporovom konaní. Zaistenie nehnuteľností v civilnom konaní znemožňuje, aby bol dosiahnutý účel zaistenia nároku na náhradu škody podľa § 50 Trestného poriadku. Zároveň by bol predaj zaistej nehnuteľnosti za účelom uspokojenia nároku na náhradu škody v zrejmom rozpore s nárokom poškodeného na určenie vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti.</p> <p>Napokon považoval ústavný súd za nesprávnu aj argumentáciu okresného súdu, v zmysle ktorej, ak by bol poškodený v civilnom sporovom konaní úspešný, potom by zaistenie nároku na náhradu škody slúžilo na uspokojenie inej škody, ktorú si poškodený prípadne v trestnom konaní uplatní. Tento argument je v zrejmom rozpore s významom § 50 Trestného poriadku, pretože ak by výsledkom civilného sporového konania bolo určenie, že vlastníkom zaistených nehnuteľností je poškodený, muselo by zaistenie majetku v trestnom konaní byť ihneď zrušené, pretože nie je možné zaistiť akýkoľvek nárok poškodeného jeho vlastným majetkom.</p> <p>Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd uzavrel, že okresný súd pri zaistení majetku podľa § 50 a § 425 Trestného poriadku v prípade sťažovateľa v 1. rade vykladal príslušné zákonné ustanovenia v rozpore s ich účelom, resp. neposkytol uspokojivú odpoveď na otázky podstatné pre zaistenie majetku sťažovateľa v 1. rade v trestnom konaní. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd konštatoval, že rozhodnutím okresného súdu bolo porušené právo sťažovateľa v 1. rade na súdnu ochranu zakotvené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.</p> <p><b>Ďalší postup okresného súdu:</b></p> <p>Zákon č. 312/2020 Z. z. o výkone rozhodnutia o zaistení majetku a správe zaisteného majetku a o zmene a doplnení niektorých zákonov okrem iného s účinnosťou od 1. januára 2021 novelizoval aj ustanovenia § 50 ods. 1 a § 425 ods. 1 prvej vety Trestného poriadku tak, že obava zo zmarenia alebo sťaženia uspokojenia nároku na náhradu škody, resp. výkonu trestu prepadnutia majetku už nie je výslovnou podmienkou na zaistenie majetku v zmysle príslušných zákonných ustanovení. V dôsledku zmeny právnej úpravy už pre okresný súd nebude potrebné odôvodňovať existenciu obavy zo sťaženia alebo zmarenia výkonu prípadného odsudzujúceho rozhodnutia.</p>
<p><b>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</b></p>	<p>IV. ÚS 620/2021 IV. ÚS 577/2021</p> <p>Rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. IV. ÚS 174/04 577/2021</p> <p>Bruncrona proti Fínsku, č. 41673/98, 16.11.2004</p>

	Maniscalco proti Taliansku (dec.) č. 19440/10  Karahasanoğlu proti Turecku, č. 21392/08, 16. 3. 2021  Džinić proti Chorvátsku, č. 38359/13, 17. 5. 2016
<b>súvisiace právne predpisy</b>	
<b>klúčové slová</b>	trestné konanie

<b>spisová značka</b>	<b>IV. ÚS 651/2021</b>
<b>populárny názov</b>	Plnomocenstvo v dovolacom konaní
<b>sudca spravodajca</b>	Ladislav Duditš
<b>druh konania</b>	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
<b>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</b>	Nález - Nález
<b>dátum rozhodnutia</b>	15.03.2022
<b>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</b>	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
<b>analytická právna veta</b>	Požiadavka, aby plnomocenstvo na podanie dovolania obsahovalo formuláciu, že sa udeľuje výlučne aj na konanie o mimoriadnom opravnom prostriedku a označenie konkrétneho rozhodnutia, proti ktorému dovolanie smeruje nie je v súlade s výkladom ust. § 429 ods. 1 CSP o podstatných náležitostiach dovolania a dovolacieho konania. Neakceptovaním všeobecnej formulácie o splnomocnení splnomocnenca aj na podávanie opravných prostriedkov v plnomocenstve určito vymedzenom súdnom spore najvyšší súd vytvára vo sfére dovolateľa prekážku v prístupe k dovolaciemu konaniu bez zákonného podkladu.
<b>skutkový stav a základné fakty</b>	Sťažovateľ vystupoval v právnom postavení žalovaného v spore o určenie vlastníckeho práva. Rozsudkom z 12.novembra 2018 bolo o podanej žalobe rozhodnuté v neprospech sťažovateľa. Rozsudok súdu prvej inštancie bol potvrdený rozsudkom krajského súdu z 12. marca 2020. Rozsudok odvolacieho súdu sťažovateľ napadol dovolaním, ktoré bolo ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením najvyššieho súdu odmietnuté podľa ust. § 447 písm. e) CSP, t. j. z dôvodu absencie zákonom vyžadovaného právneho zastúpenia dovolateľa advokátom.  Sťažovateľ bol po podaní dovolania súdom prvej inštancie na pokyn najvyššieho súdu vyzvaný na predloženie osobitného plnomocenstva na zastupovanie v dovolacom konaní, pretože najvyšší súd sťažovateľom predložené všeobecné plnomocenstvo akceptované okresným aj krajským súdom nepovažoval za dostačujúce. Na predmetnú výzvu sťažovateľ prostredníctvom svojho zástupcu reagoval tak, že zo žiadneho ustanovenia všeobecne záväzného právneho predpisu nevyplýva povinnosť v splnomocnení na dovolacie konanie osobitne uvádzať, že splnomocniteľ splnomocňuje splnomocnenca výlučne aj na podanie dovolania voči konkrétnemu rozhodnutiu súdu druhej inštancie. Aj napriek sťažovateľovej argumentácii v jeho odpovedi na výzvu, najvyšší súd sťažovateľom podané dovolanie odmietol uznesením z 29. júna 2021 s poukazom na svoju doterajšiu rozhodovaciu prax.  Sťažovateľ tvrdí, že prílišným formalistickým postupom, navyše nevyplývajúcim zo žiadneho všeobecne záväzného právneho predpisu, bolo najvyšším súdom porušeného jeho právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.
<b>z odôvodnenia</b>	Ústavný súd konštatoval porušenie sťažovateľom namietaných práv, pričom v odôvodnení rozhodnutia poukázal na svoje už skoršie rozhodnutie, nález sp. zn. II. ÚS 348/2020 z 5. novembra 2020, v ktorom bola vyriešená rovnaká otázka týkajúca sa použiteľnosti plnomocenstva udeleného advokátovi pre celé konanie aj na účely dovolacieho konania podľa CSP. V tejto súvislosti ústavný

	<p>súd pripomína svoju doterajšiu judikatúru vzťahujúcu sa na interpretáciu právnych predpisov, podľa ktorej ako ústavne nesúladne hodnotí aj také rozhodnutia všeobecných súdov, v ktorých boli zákony, prípadne podzákonné právne úpravy interpretované v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti v dôsledku napr. prílišného formalizmu. Formulácia „na podávanie opravných prostriedkov a vzdávanie sa ich“ v plnomocenstve udelenom dovolateľom advokátovi na podanie dovolania podľa ust. § 429 ods. 1 CSP je dostatočne určitá a zrozumiteľná, pretože konanie o dovolaní, ako konanie o mimoriadnom opravnom prostriedku je potrebné chápať ako súčasť konania vo veci ako celku, aj keď smeruje už proti právoplatnému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Z textu plnomocenstva, na ktoré sa sťažovateľ odvolával, preto bolo možné podľa názoru ústavného súdu ustáliť, že sťažovateľom splnomocnený advokát je oprávnený aj na podanie dovolania. O tom, že sťažovateľ mal v úmysle iniciovať dovolacie konanie prostredníctvom splnomocneného advokáta svedčí aj to, že sám sťažovateľ uhradil súdny poplatok za podanie dovolania vyrubený súdom prvej inštancie na základe výzvy na úhradu doručenej advokátovi.</p> <p>V súvislosti s podstatnými náležitosťami dovolania ústavný súd pripomína, že podanie mimoriadneho opravného prostriedku je právom prináležiacim strane konania, ktoré môže byť limitované iba zákonom ustanovenými podmienkami. Tými sú v zmysle ust. § 429 ods. 1 CSP obligatórne zastúpenie advokátom počas celého konania a povinné spisovanie dovolania advokátom. V kontexte uvedeného ústavný súd vyslovil porušenie sťažovateľových práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože najvyšší súd vytvoril sťažovateľovi prekážku v prístupe k dovolaciemu konaniu bez zákonného podkladu. Záverom ústavný súd nevyhovel sťažovateľovmu nároku na priznanie primeraného finančného zadostučinenia, nakoľko k náprave konštatovaného porušenia označených práv sťažovateľa je možné dospieť zrušením napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.</p>
<b>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov</b>	nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 348/2020 z 5. novembra 2020
<b>súvisiace právne predpisy</b>	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
<b>klúčové slová</b>	dovolanie-dovolacie konanie plnomocenstvo, splnomocnenie-udelenie výklad (interpretácia)-formalistický

### Uznesenie:

<b>spisová značka</b>	<b>IV. ÚS 86/2022</b>
<b>populárny názov</b>	Odpočet DPH a dokazovanie
<b>sudca spravodajca</b>	Ivan Fiačan
<b>druh konania</b>	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
<b>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</b>	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
<b>dátum rozhodnutia</b>	15.02.2022
<b>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</b>	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
<b>analytická právna veta</b>	Daňový subjekt nie je možné pripraviť o právo odpočítať DPH len v dôsledku skutočností ležiacich mimo jeho sféry, ako je nekontaktnosť jeho dodávateľov či odberateľov, nesplnenie si rôznych povinností na ich strane či neodvedenie sumy dane do štátneho rozpočtu týmito inými osobami. Finančná správa nemusí mať predstavu o úplne exaktnom priebehu jednotlivých transakcií ani nemusí v zásade nadobudnúť presvedčenie, že zvolený obchodný model daňového subjektu je optimálny alebo odôvodnený, pričom existenciu rôznych pochybností nemôže automaticky prenášať, ak nepreukáže účasť na daňovom podvode alebo vedomosť o ňom, na daňový subjekt.

	<p>Iba splnenie formálnych podmienok na odpočítanie dane však nemusí stačiť na také odpočítanie, t. j. daňový subjekt môže byť povinný dokazovať aj niektoré skutočnosti rozhodné pre splnenie hmotnoprávných podmienok na priznanie práva na odpočítanie DPH. Ak daňový subjekt splní hmotnoprávne podmienky, nedostatky v splnení formálnych podmienok zas nemusia automaticky znamenať negatívny následok pre daňový subjekt.</p>
<p><b>skutkový stav a základné fakty</b></p>	<p>Sťažovateľka je obchodná spoločnosť, ktorej predmetom činnosti sú predovšetkým stavebné práce – zateplňovacie a fasádne práce. Na základe daňovej kontroly jej bola v roku 2016 dorubená daň z pridanej hodnoty za zdaňovanie obdobie jún 2011 v sume 4 609,62 eur, pretože správca dane nepovažoval za preukázané, že obchodní partneri sťažovateľke naozaj dodali fakturované tovary a služby. Sťažovateľka v správnej žalobe namietala nedostatočné zistenie skutkového stavu zo strany správcu dane, rozpor konštatovaného skutkového stavu s administratívnymi spismi a tiež nesprávne právne posúdenie veci. Správca dane neuznal sťažovateľke právo na odpočítanie dane z dodávateľských faktúr voči (i) spoločnosti RAMMA, s. r. o., za dodávku stavebných prác a (ii) spoločnosti G&amp;C service, s. r. o., za dodanie reklamných služieb. Správna žaloba bola rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo 17. januára 2018 zamietnutá. Napadnutým je rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 8. októbra 2019, ktorým najvyšší súd zamietol kasačnú sťažnosť sťažovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trnave.</p> <p>Sťažovateľka namieta, že (i) najvyšší súd nevykonal riadne dokazovanie, nesprávne tak právne posúdil daňovo procesné predpisy, a tak dospel k nesprávnym právnym záverom. Ďalej (ii) najvyšší súd protiústavne rozdelil rovnaké veci na viacero osobitných konaní, a napokon (iii) najvyšší súd nereagoval na námietku, že krajský súd v obdobných veciach rozhodol opačne a rozhodnutia správcu dane zrušil.</p> <p>Nesprávne právne posúdenie najvyšším súdom sťažovateľka konkretizuje ako nesprávne právne posúdenie nesplnenia podmienok pre odpočítanie dane z pridanej hodnoty v nadväznosti na preukázanie reálnosti zdaniteľných plnení; nesprávnu interpretáciu ustanovenia § 24 ods. 1 až 4 daňového poriadku upravujúceho dokazovanie; nesprávnu interpretáciu zásad daňového konania krajským súdom, ktorý povýšil prejednávaciu zásadu nad zásadu materiálnej pravdy, pričom, naopak, fakticky zúžil až vylúčil aplikáciu vyhľadávacej zásady v predmetnom daňovom konaní; a nesprávne právne posúdenie rozhodnutia najvyššieho súdu v obdobnom konaní sp. zn. 3Sžf 1/2010.</p>
<p><b>z odôvodnenia</b></p>	<p>Sťažovateľka je stavebnou spoločnosťou, ktorá deklarovala, že prijala dodávky od iných spoločností – stavebnej a reklamnej. Správca dane v rámci daňovej kontroly v roku 2016 vyžadoval od sťažovateľky detailné formálne (zmluva, faktúra, dodacie listy a pod.) a materiálne (fakty o dodávke) dôkazy, že v roku 2011 skutočne prevzala od týchto spoločností dodávky tovarov a služieb. Správca dane nepovažoval dôkazy poskytnuté sťažovateľkou za dostatočné. Naopak, sťažovateľka je presvedčená, že dodávky riadne prijala, dostatočne to preukázala a mala tak právo na odpočet DPH. Sťažovateľka tvrdí, že nepresvedčivé odôvodnenie napadnutého rozsudku odráža skutočnosť, že jej bola nezákonne, na základe neadekvátnych požiadaviek uložená povinnosť doplatiť DPH.</p> <p>Právna úprava týkajúca sa predmetnej veci, a to zákon o DPH, je úpravou majúcou pôvod v práve Európskej únie, v smernici Rady č. 2006/112/ES. K aplikácii národných predpisov sa automaticky pridáva aplikácia relevantného európskeho predpisu, a to nielen jeho textu, ale aj interpretácií podaných Súdny dvorom Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“). Ide o normy východiskovo európske (a v tom zároveň slovenské) a následne o normy vnútroštátne.</p> <p>Ústavný súd vníma vývoj judikatúry Súdneho dvora v otázkach rozloženia dôkazného bremena, dôkazného štandardu a s tým súvisiacich povinností</p>

daňových subjektov a finančnej správy. V kontexte tejto veci ústavný súd považuje potrebné poukázať na uznesenie Súdneho dvora z 3. septembra 2021 vo veci Vikingo Fővállalkozó, sp. zn. C-610/19, zhrňujúce jeho doterajšiu judikatúru. Ústavný súd v tomto smere poukazuje na to, že dôkazný štandard a rozloženie dôkazného bremena vyžadované Súdny dvorom pre oblasť DPH nie sú priamočiare v tom zmysle, že by zaťažovali výlučne daňový subjekt, ba naopak, rozsiahle povinnosti kladú i na finančnú správu.

V možnostiach finančnej správy je uskutočňovať príslušné šetrenia, na ktoré daňový subjekt nemá dostatočnú kapacitu a ani to od neho nemožno spravodlivosti požadovať (bod 56 uznesenia Vikingo Fővállalkozó). Daňový subjekt nie je možné pripraviť o právo odpočítať DPH len v dôsledku skutočností ležiacich mimo jeho sféry, ako je nekontaktnosť jeho dodávateľov či odberateľov, nesplnenie si rôznych povinností na ich strane či neodvedenie sumy dane do štátneho rozpočtu týmito inými osobami (bod 42 uznesenia Vikingo Fővállalkozó). Inými slovami, oprávnenia prináležiace finančnej správe, resp. negatívne dôsledky porušenia povinností inými osobami, nemožno prenášať na daňový subjekt.

V zmysle tejto judikatúry sa daňový subjekt, ktorý splňa formálne podmienky potrebné na priznanie práva na odpočítanie DPH, dostáva do vyváženejšej pozície voči finančnej správe. Uvedené ale neznamená, že iba splnenie formálnych podmienok na odpočítanie dane postačuje na také odpočítanie, t. j. že by daňový subjekt nebol povinný dokazovať aj niektoré skutočnosti rozhodné pre splnenie hmotnoprávných podmienok na priznanie práva na odpočítanie DPH (ako to Súdny dvor rozviedol v nedávnom rozsudku z 9. decembra 2021 vo veci Kemwater ProChemie, sp. zn. C-154/20). A naopak, ak daňový subjekt splní hmotnoprávne podmienky, nedostatky v splnení formálnych podmienok nemusia automaticky znamenať negatívny následok pre daňový subjekt (bod 29 rozsudku Kemwater ProChemie). Z toho možno odvodiť, že finančná správa je naďalej povinná vyhodnocovať všetky zadovážené dôkazy aj spôsobom, ktorý je na prospech daňového subjektu (napr. body 39 a 40 rozsudku Kemwater ProChemie), a teda finančná správa musí prijať záver kladný pre daňový subjekt, ak vie taký záver získať aj z iných dôkazov než len tých, ktoré tento subjekt predložil.

Pochybnosti o identite dodávateľa či o presnom priebehu dodávateľského reťazca tak samé osebe nestačia na prijatie záveru, že právo na odpočítanie dane nemožno priznať (body 45, 47 a 49 uznesenia Vikingo Fővállalkozó). Rovnako nie je finančná správa oprávnená s negatívnym dôsledkom pre daňový subjekt vyhodnocovať racionalitu či hospodársku účelnosť zvoleného spôsobu usporiadania si podnikateľských aktivít (body 62 a 63 uznesenia Vikingo Fővállalkozó), ak nejde o zneužitie práva, na prijatie záveru o ktorom ale Súdny dvor kladie pomerne vysoké požiadavky (má ísť o „vyslovene umelé konštrukcie zbažené hospodárskej reality s jediným cieľom dosiahnuť daňovú výhodu, ktorej poskytnutie by bolo v rozpore s cieľmi smernice 2006/112“).

Finančná správa teda nemusí mať predstavu o úplne exaktnom priebehu jednotlivých transakcií ani nemusí v zásade nadobudnúť presvedčenie, že zvolený obchodný model daňového subjektu je optimálny alebo odôvodnený, pričom existenciu rôznych pochybností nemôže automaticky prenášať, ak nepreukáže účasť na daňovom podvode alebo vedomosť o ňom, na daňový subjekt. Napokon, opatrenia prijaté členskými štátmi v oblasti DPH sa nemôžu používať spôsobom, ktorý systematicky spochybňuje právo na odpočítanie DPH a tým neutralitu DPH (bod 44 rozsudku Vikingo Fővállalkozó, bod 28 rozsudku Kemwater ProChemie).

Z týchto perspektív ústavný súd preskúmal napadnutý rozsudok najvyššieho súdu. Už v úvode je potrebné uviesť, že výklad § 24 daňového poriadku (dokazovanie) použitý najvyšším súdom (bod 5 tohto uznesenia) vo všeobecnosti



	<p>v podstate zodpovedá už uvedenej rozhodovacej činnosti Súdneho dvora.</p> <p>Vzhľadom na absenciu ústavne relevantnej argumentácie sťažovateľky proti napadnutému rozsudku v časti, v ktorej tento posudzoval zákonnosť rozsudku krajského súdu v časti týkajúcej sa dodávateľa RAMMA, s. r. o., napadnutý rozsudok v tejto časti nebol predmetom ústavného prieskumu.</p> <p>Z napadnutého rozsudku najvyššieho súdu (body 31 – 34) je zrejmé, že tento neprevzal názory krajského súdu bez ďalšieho, len mechanicky, ale autenticky preskúmal administratívny spis a zistený skutkový stav veci vrátane napadnutého rozhodnutia krajského (správneho) súdu. Najvyšší súd v preskúmanom rozsudku akcentuje, že sťažovateľka v daňovom konaní dostatočne nepreukázala, že spoločnosť G&amp;C service, s. r. o., zabezpečila pre sťažovateľku reklamnú prezentáciu predmetného reklamného produktu na konkrétnom mieste a v deklarovanom čase a rozsahu. Ústavný súd však musí uviesť, že závery najvyššieho súdu sú akceptovateľné, pretože nie sú len všeobecnými konštatovaniami, ale sú založené na viacerých konkretizovaných pochybnostiach o dodávke reklamného plnenia. Je síce pravdou, že orgány finančnej správy vytvorili značný procesný tlak na sťažovateľku, ale na druhej strane platí, že postupovali v súlade so zákonom, pričom sťažovateľka neponúkla potrebné skutočnosti pre splnenie hmotnoprávných podmienok odpočtu v podobe riadneho špecifikovania dodávok. Ústavný súd uvádza, že najvyšší súd sa v bodoch 31 až 33 napadnutého rozsudku dal sťažovateľke odpoveď na všetky ňou nastolené dôvody kasačnej sťažnosti a podrobne sa vyjadril k jednotlivým skutkovým zisteniam a dôkazom.</p> <p>Najvyšší súd teda riadne a autenticky preveril, či skutkové a právne závery rozsudku krajského súdu sú v súlade s obsahom administratívneho spisu, a preto nie je podklad pre ďalšie úvahy o tom, že napadnutý rozsudok porušuje právo sťažovateľky na súdnu ochranu.</p> <p>Ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú.</p>
<b>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESJP a iných súdov</b>	<p>rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 6. októbra 2021 vo veci Consorzio Italian Management e Catania Multiservizi and Catania Multiservizi, sp. zn. C-561/19. uznesenie Súdneho dvora EÚ z 3. septembra 2021 vo veci Vikingo Fővállalkozó, sp. zn. C-610/19,</p> <p>rozsudok Súdneho dvora EÚ z 9. decembra 2021 vo veci Kemwater ProChemie, sp. zn. C-154/20</p>
<b>súvisiace právne predpisy</b>	
<b>klúčové slová</b>	<p>daň-daňové konanie daň-správa daní a poplatkov európske právo daň-dokazovanie v daňovom konaní daň-rozhodnutie v daňovom konaní daň-z pridanej hodnoty daň-odpočet dane</p>

<b>spisová značka</b>	<b>IV. ÚS 112/2022</b>
<b>populárny názov</b>	Osvedčenie odsúdeného v skúšobnej dobe
<b>sudca spravodajca</b>	Libor Duľa
<b>druh konania</b>	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
<b>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</b>	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
<b>dátum rozhodnutia</b>	01.03.2022
<b>dotknuté články ústavy</b>	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1

<b>a medzinárodných zmlúv</b>	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 5 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 17 ods. 2 Ústava Slovenskej republiky čl. 19 ods. 2
<b>analytická právna veta</b>	1. Podmienka vedenia riadneho života v skúšobnej dobe nie je splnená výlučne nespáchaním trestného činu, resp. môže byť porušená aj iným spôsobom nevedenia riadneho života spočívajúceho nielen (a typicky) v opakovanej priestupkovej delikvencii, ale aj v širšom kontexte založenom na dodržiavaní právnych noriem, plnení pracovných, rodinných a ďalších občianskych povinností (napr. z dôvodu nesplnenia súdom uložených povinností uhradiť dlžné výživné počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia). 2. Konanie o nariadenie výkonu podmienene odloženého trestu odňatia slobody z dôvodu neosvedčenia sa sťažovateľa v skúšobnej dobe nie je konaním, v ktorom by sa rozhodovalo o trestnom obvinení sťažovateľa v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru (teda o vine a treste) ani o jeho občianskych právach a záväzkoch, preto namietaný čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je aplikovateľný.
<b>skutkový stav a základné fakty</b>	Sťažovateľ bol rozsudkom okresného súdu z 3. júla 2017 v spojení s rozsudkom krajského súdu z 28. júna 2018 uznaný vinným z prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení účinnom v čase skutku (ďalej len „Trestný zákon“) v jednočinnom 2 súbahu s prečinom ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona a prečinom nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1 Trestného zákona, za čo mu bol uložený podmienený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 1 roka so skúšobnou dobou v trvaní 2 rokov. Okresný súd uznesením z 29. apríla 2021 v spojení s uznesením krajského súdu zo 14. júla 2021 rozhodol o neosvedčení sa sťažovateľa v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia z dôvodu spáchania 16 dopravných priestupkov s tým, že uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 roka sťažovateľ vykoná v ústave s minimálnym stupňom stráženia. Sťažovateľ v podanej ústavnej sťažnosti nesúhlasil s právnym názorom krajského súdu, ktorý nesplnenie podmienky vedenia riadneho života sťažovateľom počas plynutia skúšobnej doby videl v spáchaní 16 priestupkov na úseku cestnej premávky.
<b>z odôvodnenia</b>	<b>K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením okresného súdu:</b> Proti napadnutému uzneseniu okresného súdu bolo možné podať sťažnosť podľa § 185 a nasl. zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Sťažovateľ tento účinný prostriedok nápravy (zároveň aj riadny opravný prostriedok) aj využil a o ním podanej sťažnosti rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že ju podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol. Z uvedeného dôvodu ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému uzneseniu okresného súdu z dôvodu nedostatku právomoci na jej posúdenie podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.  <b>K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy napadnutým uznesením krajského súdu:</b>  Východisko právneho posúdenia sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti spočíva v zhodnotení úvah krajského súdu, ktoré ho viedli k nesplneniu podmienky vedenia riadneho života sťažovateľom počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odkladu výkonu trestu odňatia slobody. Krajský súd dospel k záveru o nesplnení podmienky vedenia riadneho života s poukazom na záver o spáchaní 16 priestupkov na úseku cestnej premávky.  Podľa názoru ústavného súdu je napadnuté uznesenie krajského súdu určité, zrozumiteľné, ústavne akceptovateľné, logické a bez vnútorných rozporov a zaujíma stanovisko k podstate dôvodov rozhodnutia o potrebe nariadenia výkonu trestu odňatia slobody sťažovateľa. Výklad a aplikácia krajským súdom aplikovaného znenia § 50 ods. 4 Trestného zákona rozhodne nepopierajú jeho

znenie, zmysel a ani účel, pričom sú aj aprobované judikatúrou ústavného súdu v rovnakých právnych veciach, ktorá je už notoriou (spáchanie priestupkov na úseku cestnej premávky ako predpoklad nevedenia riadneho života, uznesenia ústavného súdu o odmietnutí sťažovateľmi podaných ústavných sťažností sp. zn. I. ÚS 121/2016, I. ÚS 286/2016, III. ÚS 473/2016, III. ÚS 244/2017, I. ÚS 522/2017, I. ÚS 150/2019, IV. ÚS 338/2021). Ústavný súd nevidí dôvod ani v prípade sťažovateľa na zmenu v tomto smere už ustálenej rozhodovacej praxe s poukazom aj na krajským súdom zdôraznenú mnohopočetnú priestupkovú recidívu, ktorá aj podľa ústavného súdu svedčí o ignorácii možnosti uchádzať sa o rozhodnutie o osvedčení sa v skúšobnej dobe určenej pri podmienenom odklade výkonu trestu odňatia slobody. Práve jej plynutie vylučuje, aby odsúdený, ktorému sa dostalo dobrodenia podmieneného odsúdenia, hazardoval s takou šancou opakovaným vedomým protiprávnym konaním, aj keď na úrovni priestupku.

Práve citácia z uznesenia ústavného súdu prezentovaná sťažovateľom (č. k. I. ÚS 407/2019 z 15. októbra 2019) dokumentuje, že podmienka vedenia riadneho života v skúšobnej dobe nie je splnená výlučne nespáchaním trestného činu, resp. môže byť porušená aj iným spôsobom nevedenia riadneho života spočívajúceho nielen (a typicky) v opakovanej priestupkovej delikvencii, ale aj v širšom kontexte založenom na dodržiavaní právnych noriem, plnení pracovných, rodinných a ďalších občianskych povinností (napr. z dôvodu nesplnenia súdom uloženou povinnosťou uhradiť dlžné výživné počas plynutia skúšobnej doby podmieneného odsúdenia). Pre sťažovateľa je teda poukaz na uznesenie ústavného súdu nepriaznivý, pretože nesplnenie podmienky vedenia riadneho života bolo v tam posudzovanej veci naviazané na (čo i len) omisívne správanie sťažovateľa, kým v posudzovanej veci je jeho podstatou (dokonca) komisiívne, a to chronicky opakované, správanie sťažovateľa, ktoré je podľa zákona správnym deliktom na úrovni priestupku.

Ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť pre porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy ako zjavne neopodstatnenú

Vo vzťahu k sťažovateľom namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru ústavný súd v súlade s konštantnou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva kvalifikoval sťažovateľovu námietku o porušení čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu ako zjavne neopodstatnenú vzhľadom na neaplikovateľnosť čl. 6 ods. 1 dohovoru na konanie o nariadenie výkonu podmienčne odloženého trestu odňatia slobody z dôvodu neosvedčenia sa sťažovateľa v skúšobnej dobe. Toto konanie, podobne ako konanie o podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody (III. ÚS 548/2011, II. ÚS 441/2012, III. ÚS 244/2017, I. ÚS 150/2019) či konanie o zmene spôsobu výkonu trestu, alebo konanie o milosť a pod. sa totiž netýkajú rozhodnutia o „trestnom obvinení“ ani rozhodnutia o „občianskych právach a záväzkoch“. Pokiaľ ide o výkon rozhodnutí v trestných veciach, je čl. 6 dohovoru „vo svojej trestnej časti“ zásadne neaplikovateľný, pretože tu už nejde o rozhodovanie o „oprávnenosti trestného obvinenia“. Rôzne konania týkajúce sa okolností výkonu uložených trestov (najmä trestu odňatia slobody) však môžu podliehať ochrane podľa čl. 6 dohovoru, avšak za predpokladu, že ide o rozhodovanie o „občianskych právach a záväzkoch“ (Enea proti Taliansku, rozsudok zo 17. 9. 2009). Z uvedeného vyplýva jednoznačný záver o tom, že kritériom aplikovateľnosti čl. 6 ods. 1 dohovoru je materiálna povaha predmetu konania, ktorá v trestných veciach zásadne nepresahuje okamih právoplatného rozhodnutia o vine a treste.

Keďže v predmetnom konaní sa nerozhodovalo o trestnom obvinení sťažovateľa v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru (teda o vine a treste) ani o jeho občianskych právach a záväzkoch, ale na základe zmeny pomerov došlo v súlade so zákonom k nariadeniu výkonu už uloženého trestu, tento článok dohovoru nie je na dané konanie aplikovateľný.

<b>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</b>	I. ÚS 407/2019 z 15. októbra 2019
<b>súvisiace právne predpisy</b>	
<b>klúčové slová</b>	trestné konanie-rozhodnutie o treste trest-rozhodnutie o treste

<b>spisová značka</b>	<b>IV. ÚS 139/2022</b>
<b>populárny názov</b>	Skutkové otázky v dovolacom prieskume
<b>sudca spravodajca</b>	Ladislav Duditš
<b>druh konania</b>	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
<b>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</b>	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
<b>dátum rozhodnutia</b>	15.03.2022
<b>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</b>	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
<b>analytická právna veta</b>	S prihliadnutím na účel a zmysel dovolacieho konania z hľadiska nesprávneho právneho posúdenia veci, ktorým je v prvom rade zjednocovanie právnej praxe, odstraňovanie právnej neistoty s cieľom dosiahnuť, aby na určitú právnu otázku dostala strana konania za rovnakých podmienok v zásade rovnakú odpoveď, a teda zabezpečenie jednotnosti vo výklade právnych noriem, nemožno dovolaciemu súdu pripisovať úlohu vykladať obsah zmluvných dojednaní, ktoré sa od prípadu k prípadu môžu líšiť, a teda tu absentuje prvok generality a univerzality, ktorý je vlastný všeobecne záväzným právnym predpisom. Zmluva ako dvojstranný právny akt je založená na dohode zmluvných strán a zaväzuje len zmluvné strany, preto výklad zmluvných dojednaní, ktoré si medzi sebou strany sporu upravili v rámci svojej zmluvnej voľnosti, ako to bolo v prejednávanej veci, nespadá pojmovovo pod právne posúdenie veci.
<b>skutkový stav a základné fakty</b>	<p>Sťažovateľka sa v právnom postavení žalobkyne na okresnom súde domáhala proti žalovanej (ďalej aj „žalovaná“ alebo „poisťovňa“), zaplataenia peňažnej sumy 89 720,32 eur s príslušenstvom z titulu vyplatenia poistného plnenia vyplývajúceho z poistenia zodpovednosti zasielateľa, resp. zmluvného cestného dopravcu. Sťažovateľka svoj nárok odvádzala od poistnej zmluvy uzatvorenej s poisťovňou. Sťažovateľka zabezpečovala prepravu zásielky tovaru, a to 33 paliet kávy. Zasielateľom bola nemecká spoločnosť, ktorá použila na obstaranie prepravy ako zmluvného dopravcu sťažovateľku, ktorá mala obstaráť dopravu tovaru z Nemecka na Slovensko. Sťažovateľka svoj záväzok plnila prostredníctvom ďalšieho dopravcu. Zásielka nebola doručená na miesto určenia. Žalovaná poisťovňa tvrdila, že v tomto prípade nebola doprava realizovaná tretím dopravcom, ale neznámou osobou, na čo sa poistenie nevzťahuje, preto odmietla sťažovateľke nahradiť škodu, ktorá jej vznikla refundovaním nákladov zasielateľovi, ktorý u sťažovateľky reklamoval nedodanie tovaru.</p> <p>Okresný súd rozsudkom z 1. marca 2017 v znení opravného uznesenia z 23. mája 2017 zamietol žalobu sťažovateľky. Podľa okresného súdu udalosť, z ktorej vyplýval nárok na vyplatenie poistného plnenia, možno zaradiť pod tzv. výluky z poistenia, poistenie teda nepokrývalo predmetnú udalosť. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie. Uviedol, že v zmysle poistnej zmluvy sa poistenie nevzťahovalo na škodu spôsobenú dodaním zásielky neoprávnenému príjemcovi, resp. na škodu spôsobenú tým, že zásielka bola odovzdaná na prepravu dopravcovi, ktorý nemal oprávnenie na výkon činnosti dopravcu.</p> <p>Rozsudok odvolacieho súdu napadla sťažovateľka dovolaním z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, prípustnosť dovolania založila na § 421 ods. 1 písm. b) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), t. j. rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo na právnej otázke, ktorá ešte v praxi dovolacieho súdu nebola</p>

	<p>vyriešená. Napadnutým uznesením najvyššieho súdu bolo dovolanie sťažovateľky odmietnuté podľa § 447 písm. f) CSP, teda z dôvodu, že dovolacie dôvody neboli vymedzené spôsobom predpokladaným v § 432 ods. 2 CSP.</p>
<p><b>z odôvodnenia</b></p>	<p>Argumentácia sťažovateľky vo vzťahu k rozsudku krajského súdu je argumentáciou použitou aj v dovolacom konaní, ktorého prípustnosť odvodzovala od dôvodov podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Ústavný súd v duchu zásady sebaobmedzenia s ohľadom na princíp subsidiarity odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.</p> <p>Sťažovateľka nesúhlasí so záverom najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolania z dôvodu, že podľa jej názoru v podanom dovolaní formulovala právne otázky, a nie skutkové, uvádza, že podradenie určitého konania pod normu zmluvnej povahy je analogické k podradeniu určitého konania pod normu generálnej povahy – zákona, čo je právnym posúdením veci.</p> <p>S týmto názorom ústavný súd nemôže súhlasiť. S prihliadnutím na účel a zmysel dovolacieho konania z hľadiska nesprávneho právneho posúdenia veci, ktorým je v prvom rade zjednocovanie právnej praxe, odstraňovanie právnej neistoty s cieľom dosiahnuť, aby na určitú právnu otázku dostala strana konania za rovnakých podmienok v zásade rovnakú odpoveď, a teda zabezpečenie jednotnosti vo výklade právnych noriem, nemožno dovolaciemu súdu pripisovať úlohu vykladať obsah zmluvných dojednaní, ktoré sa od prípadu k prípadu môžu líšiť, a teda tu absentuje prvok generality a univerzality, ktorý je vlastný všeobecne záväzným právnym predpisom. Zmluva ako dvojstranný právny akt je založená na dohode zmluvných strán a zaväzuje len zmluvné strany, preto výklad zmluvných dojednaní, ktoré si medzi sebou strany sporu upravili v rámci svojej zmluvnej voľnosti, ako to bolo v prejednávanej veci, nespadá pojmovo pod právne posúdenie veci. Nemožno vylúčiť, že aj výklad zmluvy by bol právnym posúdením veci, napr. v prípade, ak by išlo o dojednanie kopírujúce zákonný text, resp. dojednanie vychádzajúce z kogentného ustanovenia príslušného právneho predpisu, od ktorého sa strany nemôžu odchýliť, čo ale nie je prípad sťažovateľky.</p> <p>Uvedené potvrdzuje aj judikatúra, na ktorú sa najvyšší súd v napadnutom uznesení odvoláva: „Riešenie skutkovej otázky (quaestio facti) je v civilnom sporovom konaní spojené s obstarávaním skutkových poznatkov súdu v procese dokazovania. Pri jej riešení sa súd zameriava na skutkové okolnosti významné napríklad z hľadiska toho, čo a kedy sa stalo alebo malo stať, čo (ne)urobil žalobca alebo žalovaný, čo (ne)bolo dohodnuté, či a aké skutočnosti nastali po konaní (opomenutí konania) niektorej fyzickej alebo právnickej osoby, čo obsahuje určitá listina, čo vypovedal svedok, čo uviedol znalec. S istým zjednodušením možno konštatovať, že otázkou skutkovou (faktickou) je pravdivosť, či nepravdivosť skutkových tvrdení procesných strán. Na rozdiel od toho riešenie právnej otázky (quaestio iuris) prebieha v procese právneho posudzovania veci, pri ktorom súd uvažuje o určitej právnej norme, zamýšľa sa nad možnosťou (potrebou) jej aplikácie, skúma jej obsah, zmysel a účel, normu interpretuje a na podklade svojich skutkových zistení (to znamená až po vyriešení skutkových otázok) prijíma právne závery o existencii alebo neexistencii dôvodu pre aplikovanie predmetnej právnej normy na posudzovaný prípad (3 Cdo 218/2017, 3 Cdo 150/2017, 4 Cdo 7/2018, 4 Cdo 32/2018, 7 Cdo 99/2018). Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku je významná len právna, nie skutková otázka. Pokiaľ súd na základe výsledkov dokazovania vykonaného listinným dôkazom (zmluvou) zisťuje obsah zmluvy, oboznamuje sa s tým, čo a ako je v nej vyjadrené a v spojitosti s tým posudzuje určitosť a zrozumiteľnosť vyjadrenia vôle zmluvných strán, rieši skutkové otázky a následne prijíma skutkové závery. Po vyriešení skutkových otázok pristupuje súd k riešeniu právnych otázok.“ (z uznesení</p>

	<p>najvyššieho súdu č. k. 3 Cdo 27/2019 a 3 Cdo 28/2019 zo 14. marca 2019).</p> <p>Ústavný súd sa stotožňuje so záverom najvyššieho súdu, že dovolacie otázky sťažovateľky (porovnaj bod 9 tohto uznesenia) sú otázkami, ktorých zodpovedanie závisí od individuálnych skutkových zistení, nespĺňajú teda kritérium právnej otázky spôsobilej založiť prípustnosť dovolania pre nesprávne právne posúdenie veci. Z uvedeného vyplýva, že závery najvyššieho súdu nemožno hodnotiť ako arbitrárne, najvyšší súd posúdil dovolanie podané sťažovateľkou udržateľným spôsobom, zohľadňujúc účel dovolacieho konania pre vyčítané nesprávne právne posúdenie, ako aj vlastnú judikatúru týkajúcu sa tejto otázky.</p> <p>Z hľadiska námietok smerujúcich proti rozsudku krajského súdu, ktorými sa najvyšší súd z už uvedených a podľa ústavného súdu aj legitímnych dôvodov nezaoberal meritórne, ústavný súd automaticky nemá právomoc sa týmito otázkami zaoberať, keďže nezrovnalosti v zistenom skutkovom stave, prípadná nelogickosť skutkových záverov, resp. nesprávne ustálenie zisteného skutkového stavu, neodôvodnenosť až arbitrárnosť záverov všeobecných súdov môžu obstať ako dovolací dôvod a zároveň dôvod prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP (porovnaj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 105/2019, rovnako aj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 54/2019, IV. ÚS 198/2020, IV. ÚS 373/2020), ktorý sťažovateľka sama v podanom dovolaní neoznačila. Nemožno ani opomenúť, že najvyšší súd sám uviedol, že rozhodnutia všeobecných súdov sú zrozumiteľne odôvodnené, obsahujú rozhodujúci skutkový stav veci, výsledky dokazovania, správne citácie právnych predpisov, z ktorých boli vyvedené právne závery.</p> <p>Ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</p>
<b>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov</b>	
<b>súvisiace právne predpisy</b>	
<b>klúčové slová</b>	dovolacie dôvody-nesprávne právne posúdenie práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu dovolanie-dovolacie dôvody

<b>spisová značka</b>	<b>IV. ÚS 141/2022</b>
<b>populárny názov</b>	Disciplinárne stíhanie notára
<b>sudca spravodajca</b>	Ladislav Duditš
<b>druh konania</b>	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
<b>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</b>	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
<b>dátum rozhodnutia</b>	15.03.2022
<b>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</b>	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Charta základných práv Európskej únie čl. 47 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
<b>analytická právna veta</b>	Správny poriadok sa neuplatňuje na konania, ktoré majú samostatnú procesnú úpravu, čo je aj prípad disciplinárnych stíhaní notárov, ktoré sú upravené v Notárskom poriadku, ako aj nadväzujúcim disciplinárnym poriadku, ktorý v čl. 28 ods. 1 odkazuje na primerané použitie Občianskeho súdneho poriadku, ktorý je síce momentálne zrušený, ale aj v zmysle prechodných ustanovení § 492 ods. 1 a 2 SSP ho možno aj naďalej aplikovať. Aj keď notár nemá povinnosť skúmať pravdivosť predložených vyhlásení, uvedenie vážnych a všeobecných údajov nemožno považovať za splnenie podmienok kladených na obsah osvedčenia o vydržaní, najmä ak z predložených vyhlásení nevyplýva nespornosť vydržaného práva ako základná nevyhnutná

	<p>podmienka na spísanie notárskej zápisnice osvedčujúcej vyhlásenie o vydržaní.</p> <p>Skutková podstata disciplinárneho previnenia nespočívala v samotnom vyhotovení osvedčenia o vydržaní, ale v porušení povinnosti dodržať náležitosti vyžadované zákonom, teda povinnosť dodržiavať ustanovenia Notárskeho poriadku.</p>
<p><b>skutkový stav a základné fakty</b></p>	<p>Sťažovateľ bol rozhodnutím Disciplinárnej komisie Notárskej komory Slovenskej republiky (ďalej aj „žalovaný“ alebo „disciplinárna komisia“) zo 16. novembra 2016 (ďalej len „rozhodnutie žalovaného“) uznaný vinným zo spáchania disciplinárneho previnenia, pretože spísal notárske zápisnice, ktorými osvedčil vyhlásenie o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam podľa § 63 zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej len „Notársky poriadok“) napriek tomu, že neboli na to splnené zákonné podmienky, a závažným spôsobom porušil svoje povinnosti vyplývajúce z daného zákona v rozsahu predpokladanom § 91 ods. 1 Notárskeho poriadku. Sťažovateľ bol uznaný vinným zo spáchania disciplinárneho previnenia podľa čl. 16 ods. 1 písm. c), čl. 16 ods. 2 písm. a) v spojení s čl. 3 ods. 1 písm. b) Disciplinárneho poriadku Notárskej komory Slovenskej republiky (ďalej len „disciplinárny poriadok“) a bolo mu uložené disciplinárne opatrenie – peňažná pokuta v sume 900 eur splatná do 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia; zároveň mu bola uložená povinnosť nahradiť trovy konania.</p> <p>Rozhodnutie žalovaného sťažovateľ napadol správnu žalobou na Krajskom súde v Bratislave (ďalej len „krajský súd“). Tvrdil, že sporné notárske zápisnice obsahujú všetky zákonné náležitosti, žalovaný nedostatočne zistil skutkový stav, došlo k porušeniu zásady prezumpcie neviny, zásady in dubio pro reo a nullum crimen sine lege. Krajský súd rozsudkom č. k. 2 S 6/2017-74 z 10. apríla 2019 zamietol podanú správnu žalobu. Najvyšší správny súd ako kasačný súd napadnutým rozsudkom zamietol podanú kasačnú sťažnosť.</p> <p>Sťažovateľ tvrdí nutnosť analogicky aplikovať na jeho prípad § 20 zákona o priestupkoch, pretože je to na jeho prospech, nedokonalosť v právnej úprave nemôže byť vykladaná v neprospech obvineného, pretože je to porušením princípu prezumpcie neviny; poukazuje na zánik práva štátnej moci prejednať disciplinárne previnenie z dôvodu uplynutia primeranej lehoty na jeho prejednanie; uvádza, že v zmysle § 63 Notárskeho poriadku notár nezodpovedá za obsah osvedčenia vyhlásenia o vydržaní. Najvyšší správny súd mal podľa sťažovateľa ex offio prihliadať na zmenu právnej úpravy, ktorá by mohla privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci v zmysle zohľadnenia princípu nepravej retroaktivity v prospech páchatel'a. Zmenou právnej úpravy došlo k odňatiu právomoci notárov spisovať zápisnice o osvedčení vyhlásenia o vydržaní a bol zavedený nový typ mimosporového konania, notárom teda zanikli povinnosti vyplývajúce zo spisovania osvedčenia o vydržaní, preto notár už za takýto skutok nemôže byť potrestaný.</p>
<p><b>z odôvodnenia</b></p>	<p>K námietke o možnom analogickom použití zákona o priestupkoch z hľadiska zániku zodpovednosti za priestupok sa ústavný súd stotožňuje so závermi všeobecných súdov o existencii špeciálnej úpravy obsiahnutej v § 92 Notárskeho poriadku (predmetné ustanovenie bolo už viackrát novelizované, pozn.). Ako najvyšší správny súd konštatoval, špeciálna úprava vylučuje, aby sa vôbec § 20 zákona o priestupkoch mohol aplikovať. Sťažovateľ sa v podstate domáha, aby konajúci všeobecný súd uprednostnil iné ustanovenie iného právneho predpisu, pretože je to na jeho prospech, v situácii, keď základná norma obsahuje jasné a zrozumiteľné pravidlo upravujúce lehotu, do kedy možno podať návrh na disciplinárne stíhanie, čím sa zamedzuje aj sťažovateľom namietanému nežiaducemu časovo neobmedzenému stíhaniu dotknutých osôb, notárov.</p> <p>K námietke sťažovateľa o subsidiárnom použití správneho poriadku najvyšší súd uviedol, že tento predpis sa neuplatňuje na konania, ktoré majú samostatnú procesnú úpravu, čo je aj prípad disciplinárnych stíhaní notárov, ktoré sú</p>

upravené v Notárskom poriadku, ako aj nadväzujúcom disciplinárnom poriadku, ktorý v čl. 28 ods. 1 odkazuje na primerané použitie Občianskeho súdneho poriadku, ktorý je síce momentálne zrušený, ale aj v zmysle prechodných ustanovení § 492 ods. 1 a 2 SSP ho možno aj naďalej aplikovať. Ak je vylúčená subsidiárna aplikácia správneho poriadku, nemožno uvažovať o povinnosti rozhodnúť o disciplinárnom previnení v lehote podľa § 49 tohto zákona s následkom zániku práva na rozhodnutie o disciplinárnom previnení. Okrem toho ide o poriadkovú lehotu.

S uvedeným názorom ústavný súd súhlasí, pretože subsidiárne použitie správneho poriadku na disciplinárne konania notárov nevyplýva zo žiadneho na vec aplikovateľného predpisu. Ani z odkazu na už neúčinný Občiansky súdny poriadok v disciplinárnom poriadku nemožno rozumne vyvodiť, že by sa namiesto všeobecného procesného predpisu civilného konania mal aplikovať správny poriadok ako všeobecný procesný predpis administratívneho konania.

K spochybneniu samotného naplnenia skutkovej podstaty disciplinárneho previnenia, argumentujúc rozhodnutiami najvyššieho súdu v občianskoprávnej agende, najvyšší správny súd zaujal jasné stanovisko a uviedol, že notárske zápisnice nespĺňali zákonné podmienky v zmysle § 63 Notárskeho poriadku, t. j. absentovalo tu uvedenie dátumu vydržania, uvedený bol len údaj „najneskôr v roku 1986“ bez ďalšieho vysvetlenia, z akého dôvodu nebolo možné ustáliť presný dátum, problematickými boli aj predložené vyhlásenia, ktoré neboli úplné, nedostatky vykazovala aj časť, kde sa uvádza právny titul, ktorý by mal byť konkrétny, z čoho sa odvíja následne ustálenie dátumu začatia plynutia lehoty na vydržanie. Uvedenie vágnych a všeobecných údajov nemožno považovať za splnenie podmienok kladených na obsah osvedčenia o vydržaní. Ďalej najvyšší správny súd uviedol, že z predložených vyhlásení nevyplývala nespornosť vydržaného práva ako základná nevyhnutná podmienka na spísanie notárskej zápisnice osvedčujúcej vyhlásenie o vydržaní.

Ústavný súd identifikoval, že disciplinárny senát ani všeobecné súdy nevyjadrili, že notár má povinnosť skúmať pravdivosť predložených vyhlásení, ako to tvrdí sťažovateľ, problematickým bola ich neúplnosť, ktorá signalizovala, že tu môžu existovať osoby, ktoré s vydržaním nesúhlasili, pričom si môžu uplatňovať vlastnícke nároky, čo vylučuje vyžadovanú nespornosť osvedčenia o vydržaní. Nemožno preto súhlasiť, že sťažovateľ by bol uznaný vinným z porušenia povinnosti, ktorá mu zo zákona nevyplývala.

Najvyšší správny súd ako obiter dictum vyjadril, že práve nedostatky, ktorých sa aj sťažovateľ dopustil, viedli k zrušeniu tejto notárskej činnosti, čo malo byť podľa sťažovateľa vyhodnotené ako zánik trestnosti v zmysle zohľadnenia zmeny zákona v prospech obvineného. Ústavný súd upozorňuje, že skutková podstata disciplinárneho previnenia nespočívala v samotnom vyhotovení osvedčenia o vydržaní, ale v porušení povinnosti dodržať náležitosti vyžadované zákonom, pričom povinnosť dodržiavať ustanovenia Notárskeho poriadku zrušená nebola. Zrušenie oprávnenia notárov spisovať osvedčenia o vydržaní neznamená, že disciplinárny delikt sťažovateľa je po zmene zákona beztrestným, ale znamená to, že notár sa už takého deliktu objektívne nemôže dopustiť, pretože na spísanie osvedčenia o vydržaní už nie je oprávnený. Podstata deliktuálnej zodpovednosti notára teda spočívala v tom, že porušil príslušné ustanovenia Notárskeho poriadku, ktoré bol povinný dodržať, čo v zmysle § 91 Notárskeho poriadku založilo jeho disciplinárnu zodpovednosť.

. Uvedené závery vedú ústavný súd ku konštatovaniu, že námietky sťažovateľa nevedli k spochybneniu záverov najvyššieho správneho súdu, dôvody, na ktorých spočíval napadnutý rozsudok, sú logické, dostatočne zdôvodnené a ústavne udržateľné a nemožno im vyčítať sťažovateľom namietanú arbitrárnosť.

Ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.



<b>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEF a iných súdov</b>	
<b>súvisiace právne predpisy</b>	
<b>klúčové slová</b>	správne súdnictvo-rozhodovanie o žalobách proti rozhodnutiam správnych orgánov arbitrážnosť notár, notárska činnosť

<b>spisová značka</b>	<b>IV. ÚS 151/2022</b>
<b>populárny názov</b>	Lehota na podanie návrhu
<b>sudca spravodajca</b>	Ladislav Duditš
<b>druh konania</b>	konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov
<b>druh rozhodnutia a spôsob vybavenia</b>	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
<b>dátum rozhodnutia</b>	23.03.2022
<b>dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv</b>	ústavný zákon č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov
<b>analytická právna veta</b>	V konaní o návrhu verejného funkcionára na preskúmanie rozhodnutia výboru ústavným súdom podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona č. 357/2004 Z.z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov plynie lehota na podanie návrhu na preskúmanie pri každom z vydaných rozhodnutí samostatne. Každý návrh na preskúmanie musí smerovať výlučne proti obsahu napádaného rozhodnutia. V dôsledku uplatnenia popísaného postupu je preto vylúčené, aby došlo k obchádzaniu lehoty na napadnutie pôvodného, teda „opravovaného“ rozhodnutia tým, že v lehote na napadnutie opravného uznesenia navrhovateľ uplatní námietky smerujúce proti opravovanému rozhodnutiu
<b>skutkový stav a základné fakty</b>	<p>Navrhovateľka sa domáha preskúmania uznesenia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií (ďalej len "výbor pre nezlučiteľnosť funkcií") z 13. októbra 2021 v znení opravného rozhodnutia z 1. februára 2022 vydaných v konaní podľa čl. 9 ods. 2 písm. a) ústavného zákona č. 357/2004 Z.z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení neskorších predpisov (ďalej len "ústavný zákon").</p> <p>Navrhovateľke ako verejnej funkcionárke - bývalej členke štatutárneho orgánu - ekonomickej riaditeľke Detskej fakultnej nemocnice, odvolanej z verejnej funkcie 24. septembra 2020 bola výborom pre nezlučiteľnosť funkcií podľa čl. 9 ods. 10 písm. a) a čl. 9 ods. 16 ústavného zákona uložená pokuta vo výške 4 671,16 eur za porušenie povinnosti vyplývajúcej z čl. 7 ods. 1 ústavného zákona.</p> <p>Opravným rozhodnutím výbor pre nezlučiteľnosť funkcií opravil výrok napadnutého rozhodnutia v časti uloženej pokuty na sumu 3 992,19 eur.</p> <p>Navrhovateľka poukazuje na obdobný prípad verejného funkcionára, ktorý si povinnosť podľa ústavného zákona splnil dodatočne a konanie výboru pre nezlučiteľnosť funkcií bolo v jeho prípade zastavené. Napriek rovnakým znakom boli prípady posúdené rôzne. V prípade odklonu od existujúcej judikatúry majú orgány povinnosť uviesť dôvody na odklon. Rozhodnutia podľa navrhovateľky neuvádzajú vyhodnotenie skutočností, ktoré viedli k záveru o uložení sankcie.</p>
<b>z odôvodnenia</b>	Konanie vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov je konaním sui generis upraveným ústavným zákonom, v rámci ktorého oprávnený orgán v konečnom dôsledku rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach verejných funkcionárov vyplývajúcich verejným funkcionárom predovšetkým z čl. 4 až 8 ústavného zákona. Nesplnenie povinností vyplývajúcich verejným funkcionárom z ústavného zákona pritom zakladá legálny a legitímny dôvod na uplatnenie (ústavnoprávnej) zodpovednosti podľa

	<p>tohto ústavného zákona príslušným orgánom verejnej moci, t. j. verejný funkcionár, ktorý si tieto povinnosti dôsledne nesplní, sa vystavuje možnému sankčnému postihu podľa príslušných ustanovení tohto ústavného zákona.</p> <p>Návrh verejného funkcionára na preskúmanie rozhodnutia výboru ústavným súdom podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona, ako aj návrh na preskúmanie rozhodnutia príslušného orgánu verejnej moci podľa čl. 10 ods. 3 a 4 ústavného zákona nie je možné považovať za riadny opravný prostriedok a konanie pred ústavným súdom o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov nie je odvolacím (druhostupňovým) konaním (II. ÚS 878/2014). Tento záver ústavného súdu zotrváva v platnosti aj po zmenách, ku ktorým došlo prijatím zákona o ústavnom súde a noviel ústavného zákona účinných od 1. januára 2020. Zavedením primeranej aplikácie správneho poriadku v § 11a ústavného zákona došlo okrem iného k potvrdeniu nazerania ústavného súdu na otázku právoplatnosti rozhodnutí podľa ústavného zákona v zmysle pravidiel upravených § 52 ods. 1 správneho poriadku. Keďže návrh verejného funkcionára na preskúmanie rozhodnutia výboru ústavným súdom podľa čl. 10 ods. 2 ústavného zákona nie je možné považovať za riadny opravný prostriedok a konanie pred ústavným súdom nie je odvolacím konaním, každé rozhodnutie výboru v zmysle ústavného zákona je tak potrebné považovať za právoplatné jeho doručením dotknutému verejnemu funkcionárovi.</p> <p>Napadnuté rozhodnutie z 13. októbra 2021 bolo navrhovateľke podľa zistenia ústavného súdu doručené 24. januára 2022. Opravné rozhodnutie z 1. februára 2022 jej bolo doručené 9. februára 2022. Na základe už uvedených úvah a zisteného skutkového stavu je potrebné vysloviť záver, že navrhovateľke začala plynúť 30-dňová lehota na podanie návrhu podľa § 10 ods. 2 ústavného zákona odo dňa doručenia napadnutého rozhodnutia. Posledným dňom na podanie návrhu bol potom 24. február 2022. Lehota na podanie návrhu na preskúmanie plynie pri každom z vydaných rozhodnutí samostatne. Každý návrh na preskúmanie musí smerovať výlučne proti obsahu napádaného rozhodnutia. V dôsledku uplatnenia popísaného postupu je preto vylúčené, aby došlo k obchádzaniu lehoty na napadnutie pôvodného, teda „opravovaného“ rozhodnutia tým, že v lehote na napadnutie opravného uznesenia navrhovateľ uplatní námietky smerujúce proti opravovanému rozhodnutiu.</p> <p>Z týchto dôvodov je návrh navrhovateľky vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu ešte v štádiu predbežného prerokovania potrebné odmietnuť ako oneskorene podaný podľa § 56 ods. 2 písm. f) zákona o ústavnom súde.</p> <p>Po vyriešení otázky včasnosti podania návrhu a jeho účinkov mohol ústavný súd celú argumentáciu navrhovateľky vzťahnúť výlučne proti opravnému rozhodnutiu, ktoré zostalo predmetom prieskumu. Po oboznámení sa s návrhom a opravným rozhodnutím dospel ústavný súd k záveru, že návrh je zjavne neopodstatnený.</p> <p>Navrhovateľka žiadnym spôsobom opravné rozhodnutie priamo nespochybňovala ani nenamietala dôvody jeho vydania. V rámci všeobecnej argumentácie len voľne odkázala na princípy spravodlivého procesu či ďalšie princípy, všeobecne namietala absenciu úvahy na uloženie pokuty. V celom návrhu ani netvrdila, že by neporušila povinnosť, neoznačila základné práva a slobody, ktoré mali byť opravným rozhodnutím porušené. Podstatu argumentácie navrhovateľky je možné zhrnúť do tvrdenia, že vzhľadom na zastavenie konania vedeného výborom pre nezlučiteľnosť funkcií v inom podobnom prípade malo byť konanie zastavené aj proti nej.</p>
<p><b>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov</b></p>	
<p><b>súvisiace právne predpisy</b></p>	
<p><b>klúčové slová</b></p>	<p>zodpovednosť-ústavnoprávna</p>

	rozhodnutie-opravne konanie pred ustavnym sudom-lehota na podanie rozhodnutie-odvodnenie verejna funkcia diskriminacia-zakaz
--	--

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

**Upozornenie :**

*Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.*